

De Kracht van Samen

Verkiezingsprogramma '22-'26

Inhoudsopgave

Samen maken we de stad	2
Samen Leven	3
<i>Armoede en schulden</i>	3
<i>Cultuur en sport</i>	3
<i>Welzijn</i>	5
<i>Emancipatie en integratie</i>	5
Samen Wonen	6
<i>De woningvoorraad</i>	6
<i>De groei van de stad</i>	7
Samen Werken	8
<i>Economie</i>	8
<i>Stadsontwikkeling, recreatie en toerisme</i>	8
<i>Duurzaamheid</i>	10
<i>Verkeer en vervoer</i>	10
Samen Leren	11
<i>Onderwijs</i>	11
<i>Een leven lang leren</i>	12
Samen Zorgen	13
<i>Preventie en toegankelijkheid</i>	13
<i>Cultuurverandering</i>	14
<i>Vrijwilligers</i>	15
<i>Multidisciplinair</i>	15
<i>Ziekenhuis/ herstelzorg</i>	16
Samen Besturen	16
<i>Gemeentelijk bestuur</i>	16
<i>Openbare orde en veiligheid</i>	17
Wat hebben we bereikt in de afgelopen raadsperiode	18

Samen maken we de stad

In de komende jaren staat Lelystad voor vele uitdagingen. In lokale zaken zoals de zorg voor mensen die veel te maken hebben met werkloosheid, behoefte aan zorg, te weinig onderwijs of een gebrek aan passende huisvesting. Maar ook landelijke vraagstukken zoals het klimaat, energietransitie, woningtekort, volksgezondheid en bovenal het tanende vertrouwen in overheden en instellingen.

Samen vooruit in een aantrekkelijk, sociaal, divers en veelkleurig Lelystad met betaalbare woningen, goed werk, goed onderwijs, gelijke kansen en toegankelijke zorg voor iedereen is bij het vinden van deze antwoorden het kernpunt van de PvdA.

Voor veel inwoners is Lelystad een aantrekkelijke stad. Toch zijn er nog steeds grote verschillen in inkomen en mogelijkheden. Die verschillen worden nog vergroot door de steeds verder gaande digitalisering. Een grote groep mensen dreigt daardoor de toegang tot belangrijke informatie en voorzieningen te verliezen.

De PvdA strijdt voor een samenleving die niemand uitsluit. Wij vinden het belangrijk de samenleving zo te organiseren, dat iedere inwoner, ongeacht achtergrond, levensovertuiging en mogelijkheden kan deelnemen. Iedereen heeft iets te bieden aan een ander, aan de buurt of aan de gemeenschap.

De afgelopen tijd hebben we, raadsfractie en bestuur, informatie opgehaald bij tal van maatschappelijke organisaties en inwoners. Het waren bijzonder informatieve en inspirerende sessies die ook middenin de coronacrisis hebben plaatsgevonden. De komende raadsperiode willen wij hier graag een vervolg aan geven door te blijven luisteren naar wat leeft onder de inwoners, in bedrijven en bij maatschappelijke organisaties om dit vervolgens te vertalen in politieke voorstellen en beleid. Daarbij vinden we het belangrijk dat onze gemeente voor beleid kiest waarbij niemand over het hoofd wordt gezien, waarin geborgd wordt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen, en er voor zorgt dat het beleid bestendig en daarmee ook betrouwbaar is voor alle deelnemers van de samenleving. Of het nu gaat om de bewoners, ondernemers of instellingen.

De coronacrisis heeft niet alleen de ongelijkheid in ons land laten zien, maar ook hoe belangrijk betaalbare en goede huisvesting, goed betaald werk, passende zorg en laagdrempelige voorzieningen zijn.

De Toeslagenaffaire heeft ons geleerd hoe belangrijk het is om oor en oog te hebben en te houden voor de uitvoering en de gevolgen van beleid voor individuele inwoners. Alleen daardoor, en door duidelijkheid en continuïteit van beleid kunnen we het vertrouwen in de politiek herstellen. Mensen maken de stad en altijd zullen we daarom moeten blijven luisteren en de menselijke maat in acht nemen.

Als PvdA Lelystad blijven wij ons inzetten voor een duurzame en sociaal rechtvaardige samenleving, voor bestaanszekerheid en een mooi toekomstperspectief voor iedereen. De PvdA wil samenwerken met progressieve krachten in de stad en de nieuwe gemeenteraad om dit doel te bereiken. Dit is wat ons betreft ook de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur (college en fracties) in het belang van de ontwikkeling van onze stad en het welzijn van al onze burgers. Samen maken wij de stad.

Gewoon, omdat ieder mens telt.

Samen Leven

De bevolking van Lelystad heeft een gevarieerde samenstelling. Er zijn grote verschillen in inkomen, alle leeftijdsgroepen zijn vertegenwoordigd, er zijn veel inwoners met een niet-Nederlandse achtergrond en lang niet alle mensen maken gebruik van de voorzieningen die de stad biedt. Toch wonen wij in dezelfde stad. Hoe kunnen wij bereiken, dat iedereen zich deel voelt uitmaken van Lelystad, mee wil doen aan het nog mooier en beter maken van Lelystad? Hoe bereiken wij dat iedereen zich hier echt thuis voelt? De PvdA heeft geen pasklare antwoorden, maar probeert wel een aanzet te geven, waar nodig effectief gesteund door je omgeving of door organisaties als de gemeente, de woningbouwcorporatie, de school, de werkgever, enzovoort. Beginnen bij de basis en zo langzamerhand groeien en meehelpen de stad, de samenleving sterker te maken.

Armoede en schulden

We vinden het onze taak ervoor te zorgen dat inwoners niet in uitzichtloze schuldenproblemen terecht komen. De gevolgen van schulden zijn groot. Het zet de mensen buiten de samenleving omdat meedoen bijna onmogelijk wordt.

De uitvoering van de Toeslagenwet heeft laten zien dat de overheid niet altijd netjes omgaat met de belangen van de burger. Helaas zijn ook in Lelystad heel wat mensen de dupe geworden van onrechtmatig (rijks)overheidshandelen. De gemeente is voor velen het eerste contact met de overheid. We vinden het daarom belangrijk dat gemeente Lelystad concrete stappen zet om te laten zien dat het ook beter kan. Op de instrumenten die helpen dat iedereen kan meedoen moet niet bezuinigd maar juist worden ingezet. Eigen verantwoordelijkheid wordt niet overgenomen, maar degenen die een steun in de rug nodig hebben, moeten zich gehoord en geholpen weten. Daarom zetten we ons in voor:

- Een goedwerkend gemeentelijk loket waar burgers kunnen aankloppen als zij aanlopen tegen problemen die het gevolg zijn van overheidsbeleid/handelen en ernaar streven eerdere bezuinigingen die de schuldhulpverlening raken, waar mogelijk terug te draaien
- Speciale aandacht voor jongeren, bijvoorbeeld door schulden over te nemen en zorgen voor budgethulp of een andere vorm van begeleiding, maar ook Flevodrome niet wegbezuinigen maar juist in stand houden, zodat jeugdigen die dreigen de weg naar een schooldiploma kwijt te raken, weer op de rit worden gezet
- Goed preventiebeleid ter voorkoming van schuldenproblematiek, ook door organisaties die hun sporen verdiend hebben in de hulpverlening aan mensen met (dreigende) schuldenlast te (blijven) ondersteunen
- En als sluitstuk een effectieve aanpak van multiproblematiek: meer samenwerken en meer verbinding tussen de loketten.

Cultuur en sport

Op het eerste gezicht beschikt Lelystad over goede voorzieningen. Er is een fraaie bibliotheek (Flevomeer), een prachtig theater (Agora), een poppodium (Corneel), een vestzaktheater (Posa) en een veelzijdig kunstzinnig centrum (Kubus). Er zijn veel galerieën en culturele initiatieven, zoals Uitgast. Er is een groot aantal gebouwen en accommodaties voor de meest uiteenlopende sporten. Kortom, als je met een snelle blik naar de stad kijkt, lijkt er niet veel aan de hand. Jammer genoeg klopt dat beeld niet.

Niet alleen zijn er velen met een heel laag inkomen¹, er is ook een grote kloof op andere terreinen. Het percentage mensen dat niet of slecht kan lezen en voor wie ICT echt een brug te ver is, is veel hoger dan gemiddeld in Nederland. Scholen en de bibliotheek hebben hier aandacht voor, maar een echte inhaalslag heeft nog niet plaatsgevonden. Gelukkig gaan de bibliotheek en de Kubus steeds meer de wijken in. Er is intensieve samenwerking tussen de Kubus en de scholen. Het is voor elk kind belangrijk dat het leert lezen en rekenen, het is minstens zo belangrijk dat het zich staande kan houden in de samenleving en plezier heeft in het leven.

Inwoners van Lelystad bewegen en sporten weinig, vooral in die wijken waar relatief veel mensen wonen met een laag inkomen of een niet-Nederlandse achtergrond. Dit geldt zowel voor volwassenen als voor kinderen. Maar liefst 15% van de kinderen speelt nooit buiten. Initiatieven als het Jeugdsportfonds zijn goed, maar nog te weinig bekend. Toch is sporten niet alleen goed voor de gezondheid, maar het levert ook sociale contacten op en dat maakt dat je je meer thuis voelt in de stad of wijk. Voor sport geldt hetzelfde als voor meedoen aan allerlei culturele activiteiten.

Als je wilt investeren in mensen, moet de individuele burger je uitgangspunt zijn. Stel de burger centraal en wees bereid daar geld voor uit te trekken. Ondanks de constatering, dat in Lelystad veel mensen met achterstanden wonen, besteedt de gemeente per inwoner minder geld aan cultuur en sport dan de gemiddelde gemeente in Nederland. Zo haal je de achterstand nooit in. En als je mensen van buiten wilt verleiden in Lelystad te komen wonen, zul je ook geld moeten uittrekken voor goede voorzieningen.

Het is voor ons niet te begrijpen, dat een platform als Lelykracht, waarin zoveel goeds was samengebundeld, moest verdwijnen. FlevoMeer Bibliotheek, CKC De Kubus, Sportbedrijf Lelystad en Welzijn Lelystad namen in 2016 het initiatief tot dit platform met als doel een sterkere stad met meer sociale cohesie. In 2020 ging het verloren. Dit vinden we een gemiste kans.

De instellingen in de stad zijn graag bereid mee te werken. Er zijn veel samenwerkingsinitiatieven, die zich vooral richten op wijken en buurten en op kleine groepen en niet alleen op wat er centraal al is. Wat helpt, is dat gebouwen en andere voorzieningen vaak eigendom van de gemeente zijn. Dan moet diezelfde gemeente daar ook actief gebruik van maken. Het helpt niet als je een buitenkraan hebt aangelegd, maar weigert de kraan open te doen.

In de komende raadsperiode maakt de PvdA zich sterk voor:

- Het optrekken van de uitgaven aan cultuur en sport naar tenminste het landelijk gemiddelde. Dat stelt ons in staat achterstanden te verkleinen en wijken en buurten aantrekkelijker te maken.
- samenwerkingsinitiatieven, zoals Lelystart en Lelykracht, actief ondersteunen
- meer aandacht voor het exposeren van moderne kunst, bijv. bij Batavialand
- meer inzet van gemeentelijke gebouwen en terreinen
- meer ruimte voor projectsubsidies
- meer aandacht voor vrijwilligersorganisaties die actief zijn op het gebied van kunst en cultuur

¹ De grote groep inwoners met een laag inkomen heeft veel gevolgen voor henzelf en voor de stad. Zelf kunnen zij nauwelijks deelnemen aan allerlei sociale activiteiten en moeten zij keuzes maken die de gezondheid ondermijnen. Voor de stad betekent het dat commerciële en culturele voorzieningen een te gering financieel draagvlak hebben; veel voorzieningen die passen bij een stad van 80.000 inwoners staan daarom onder druk.

Welzijn

Als je wilt aansluiten bij de leefwereld van de individuele burger, als je de burger wilt helpen in een soms onbegrijpelijke en soms bedreigende wereld, als je het gesprek met de burger wilt voeren, ook achter de eigen voordeur, is en blijft een sleutelrol weggelegd voor de Stichting Welzijn. Buurthuizen, multifunctionele accommodaties (MFAs), maar ook kleinere ontmoetingsplekken, zoals buurtkamerbijeenkomsten, zijn en blijven essentieel, als je achterstanden wilt tegengaan en de kloof tussen welvarende en minder welvarende burgers kleiner wilt maken.

Leefbare wijken vereisen een inzet van de gemeente op buurtregisseurs, op opbouwwerkers, die zich samen met de politie richten op de verhouding tussen mensen. De gemeente moet samenwerking blijven stimuleren tussen partijen die zich bezighouden met sport, kunst, werk en cultuur. Het initiatief *Een tegen Eenzaamheid* verdient alle steun. Als het gaat om het welzijn van de eigen burgers, mag geld niet het enige uitgangspunt zijn.

Meer preventie is minder zorg. De PvdA wil bezuinigingen op welzijn terugdraaien. Opbouw-/buurtwerk is belangrijk als preventie en signalering en moet daarom gemakkelijk toegankelijk zijn voor iedereen, die daarvan gebruik wil maken.

Emancipatie en integratie

In onze vrije samenleving, die door diversiteit en veelkleurigheid gekenmerkt wordt, is de behoefte aan verbinding groot en is geen ruimte voor discriminatie en racisme. Daarom kijken we naar wat ons bindt in plaats van naar wat ons verdeelt. We kiezen voor een samenleving, waar iedereen zichzelf kan zijn en het niet uitmaakt wat je geslacht, geaardheid of geloof is. Een samenleving waar iedereen zijn stem kan laten horen en de vrijheid van meningsuiting vanzelfsprekend is.

De overheid en de hulpverleners zijn er voor de burger. Wie een klacht of melding heeft, kan altijd veilig terecht bij de gemeente, politie en/of bij een hulpverlener. We maken met werkgevers, onderwijs, politie en uitgaansgelegenheden afspraken om discriminatie uit te bannen. Binnen de grenzen van onze rechtsstaat moet er voor iedereen ruimte zijn om zijn of haar mening zonder bedreigingen of verdere uitsluiting te uiten.

Er komt in onze gemeente een keurmerk tegen discriminatie. Daarmee maken bedrijven en horeca hun goede gedrag bekend aan het publiek. We vinden dat de gemeente zelf het goede voorbeeld moet geven als werkgever, bijvoorbeeld door een (tijdelijk) quotum. De gemeente voert een actief diversiteitsbeleid voor de eigen organisatie en past dit toe in het subsidie- en inkoopbeleid.

De nieuwe inburgeringswet biedt kansen om nieuwkomers beter op te vangen in de lokale samenleving. Werken en de taal leren kan worden gecombineerd en de directe toegang tot arbeidsmarkt/scholing brengt mensen met elkaar in contact. We wachten niet tot mensen zelfstandige woonruimte hebben, maar starten al op het asielzoekerscentrum met de inburgering.² Samen met bedrijven en organisaties organiseren we werkplekken voor inburgeraars. Werk is de beste kans om snel onderdeel van de samenleving te worden en de taal te leren.

² Vanaf 2022 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de inburgering van nieuwkomers. Vanaf nu wordt meer belang gehecht aan het leren van de taal en kan dit worden gecombineerd met (vrijwilligers)werk of stages. Er zijn meer mogelijkheden voor maatwerk. Ook gaan gemeenten de asielstatushouders die bijstand ontvangen daaruit de eerste zes maanden de huur, zorgverzekering en rekeningen voor gas, water en licht betalen. Deze begeleiding moet zorgen voor rust en stabiliteit bij het begin van de inburgering. Als de inburgeraar zich onvoldoende inzet kunnen sancties worden opgelegd, zoals een boete.

In de komende raadsperiode maakt de PvdA zich sterk voor:

- het terugdraaien van bezuinigingen op welzijn (opbouw-/buurtwerk is belangrijk als preventie en signalering en moet daarom gemakkelijk toegankelijk zijn voor iedereen)
- de ruimte die de nieuwe inburgeringswet biedt ten volle benutten om nieuwkomers zo snel mogelijk op te nemen in de samenleving
- het maken van afspraken met werkgevers, onderwijs, politie en uitgaansgelegenheden om discriminatie uit te bannen.

Samen Wonen

Jarenlang is het aantal inwoners mondjesmaat gegroeid, maar na het einde van de kredietcrisis is daar een eind aan gekomen. De barrière van 80.000 inwoners, die onneembaar leek te zijn, werd vrij eenvoudig genomen. Inmiddels gaan de gesprekken in de gemeenteraad niet meer over de vraag of Lelystad toe moet naar 100.000 inwoners, en dus 10.000 extra woningen moet bouwen, maar of het niet beter is in te zetten op 40.000 extra woningen en dus op een stad die twee keer zo groot wordt dan hij nu is. Volgens veel deskundigen is groei niet tegen te houden. De gemeente zal daarop kunnen anticiperen en het tempo en programma beïnvloeden en nadenken wat voor soort stad Lelystad wil zijn, welke bewoners zich hier thuis moeten voelen en hoe wij de bestaande stad mee laten profiteren van de groei.

De woningvoorraad

In de bestaande stad is nog steeds zichtbaar dat ruim veertig jaar geleden teveel woningen van hetzelfde soort en in dezelfde prijsklasse werden gebouwd en niet altijd van een goede kwaliteit. In de jaren daarna is er meer variatie in het woningaanbod gekomen, maar er bestaan nog steeds grote verschillen tussen de wijken. Nu Lelystad zo aantrekkelijk is geworden dat de groei van de stad bijna vanzelf gaat, wordt het des te belangrijker dat wij nadenken over waar wij woningen willen bouwen, wat voor woningen dat moeten zijn en welke voorzieningen daarbij horen. Het mag niet alleen de markt zijn die bepaalt hoe onze stad er uit gaat zien.

Misschien wel de belangrijkste vraag die zich aandient is welke verhouding huur- en koopwoningen wij willen. Dat is niet hetzelfde als de verhouding goedkoop (sociaal) tegenover duur, want er is ook behoefte aan goedkope koopwoningen en aan dure huurwoningen. Bovendien zijn sociale huurwoningen niet alleen voor uitkeringsgerechtigden, voor minder draagkrachtigen, voor statushouders en voor andere mensen in achterstandsituaties. Veel mensen met een normale, en zeer gewaardeerde baan, zoals verpleegkundigen, onderwijzers, politieagenten en thuiszorgmedewerkers, zijn aan het begin van hun loopbaan afhankelijk van betaalbare, dus niet al te dure woningen. Dat kan betekenen dat bij nieuwbouw meer goedkope woningen worden gebouwd en dat de verhouding 30% goedkoop ten opzichte van 70 % duur wordt losgelaten.

Inkomen is niet het enige waarop moet worden gelet. Voor jongeren is het vinden van een woning een bijna onmogelijke opgave. Voor starters of voor mensen die scheiden geldt hetzelfde. Aan de andere kant besteedt de gemeente te weinig aandacht aan mensen die best willen doorstromen, omdat de kinderen het huis uit zijn, omdat zij hun huis te groot vinden of omdat zij zoeken naar een woning, waar zij de rest van hun leven kunnen blijven wonen. Deze groep kan van de woningcorporatie of de gemeente wat ondersteuning nodig hebben om de laatste stap te zetten.

Door de inzet van vergunningen kan de gemeente bij nieuwbouw de samenstelling van de woningvoorraad sturen. Dat is echter niet voldoende om te voorkomen dat nieuwbouw koopwoningen

al voor de oplevering worden doorverkocht en ook niet om te voorkomen dat huurwoningen worden omgezet in beleggingspanden of, door woningsplitsing, massale huisvesting voor arbeidsmigranten. Daarvoor moet de gemeente een doelgroepenhuisvestingsverordening opstellen, een zelfbewoningsplicht instellen voor koopwoningen en zoeken naar andere methoden om ervoor te zorgen dat woningen beschikbaar blijven voor de mensen die die woningen het meest nodig hebben. Zo kan de gemeente ook sturen op woningen voor studenten en jongeren en zo kan worden voorkomen dan woningen die daar niet geschikt voor zijn als pension worden gebruikt.

De gemeente beschikt nu nog over eigen grond. Binnenkort zal echter gestart worden met het laatste deelgebied op eigen grond en is het wenselijk dat nieuwe gronden in Lelystad Zuid van het Rijk worden overgenomen. Het ligt immers voor de hand dat na Warande juist in dat gebied uitbreidingsplannen worden gerealiseerd. De PvdA wil dat de gemeente daar een lage grondprijs hanteert om ook goedkope woningbouw te stimuleren. Dat hoeft geen eeuwige subsidie te zijn, want in het koopcontract van de grond kunnen voorwaarden worden opgenomen om bij doorverkoop de grondprijs naar marktniveau op te trekken, als dat voor de stad wenselijk is.

De groei van de stad

Elke wijk moet een eenheid zijn, waarvoor bewoners zich verantwoordelijk weten en zich thuis voelen. In elke wijk, oud of nieuw, moet dus aandacht zijn voor leefbaarheid, voor scholen, voor welzijn, voor buurthuizen, voor onderhoud van de openbare ruimte, voor begeleiding en opvang van bewoners met problemen en voor inspraak van de bewoners op al dit soort thema's. In veel wijken is dit van de grond gekomen, maar in wijken die sociaal wat zwakker zijn, is participatie moeilijker. Mensen hebben teveel zorgen aan hun hoofd om daarnaast ook nog mee te praten over wijkvraagstukken. Die zijn echt te ver van het bed. Daar moet meer aandacht aan worden besteed door eerst de meest basale zaken op orde te brengen en gezamenlijk met partners in de wijk de complexe vraagstukken aan te kunnen pakken.

Omgevingswet

In plaats van een breed scala aan omgevingsplannen, bestemmingsplannen en andere stukken, die vertellen hoe onze omgeving eruit zou moeten zien, is in het parlement al jaren de Omgevingswet in behandeling. Als het goed is neemt de Eerste Kamer deze wet nog in 2021 aan. Daardoor komt de eindregie nu vooral bij gemeenten te liggen. Daarbij gaat het niet alleen over de vraag wat er waar mag komen, maar ook hoe je door regelgeving en vergunningen kunt bevorderen dat er meer sociale samenhang in wijken komt en dat uitsluiting van groepen mensen wordt voorkomen.

Nog voor de gemeenteraadsverkiezingen komt de Omgevingsvisie van het College naar de gemeenteraad. Dat stuk ademt de sfeer van het huidige beleid: het College kiest niet zelf, en geeft daardoor de regie uit handen. Daarbij regelt het College van alles over de hoofden van de individuele burger heen, maar denkt het niet na over hoe de burger mee te nemen in de beleidsvorming (participatie). Ook negeert het College de wens van de meerderheid van de raad, dat alle besluiten rekening moeten houden met de ambitie de stad sneller te laten groeien.

De PvdA is van mening dat er ruimte moet blijven voor uitbreiding van Lelystad. En dat mag niet ten koste gaan van de kwaliteit van de bestaande stad.

Dus gaat de PvdA ervoor zorgen:

- dat de gemeente zelf de regie over de woningvoorraad op zich neemt en die niet overlaat aan de markt
- de doorstroming en herverdeling van woonruimte worden bevorderd

- dat er meer ruimte komt voor de bouw van goedkope woningen, zowel in het koop- als in het huursegment
- dat de gemeente de prijs van de eigen grond gebruikt om dit te bevorderen

Samen Werken

Van oudsher kampt Lelystad met het imago dat veel inwoners naar elders trekken om een baan te zoeken. Dat er ongeveer evenveel mensen elke dag naar Lelystad reizen om hier aan het werk te gaan, is een goed bewaard geheim. Dankzij de veelzijdigheid van het aanbod aan werkgelegenheid, ondersteund door uitstekende verbindingen, is Lelystad economisch een groeistad en dat zal voorlopig wel zo blijven. Het echte knelpunt is dat de vraag naar arbeid niet goed aansluit bij het aanbod. Bijvoorbeeld als het gaat om de opleiding en achtergrond van onze inwoners. Er wordt onvoldoende gestuurd op duurzame inrichting van de bedrijven, bedrijfstakken, die veelbelovend zijn als het gaat om innovatie en uitstraling krijgen nauwelijks actieve steun van de gemeente en daarom vinden zelfs de eigen inwoners Lelystad een kleurloze stad. Op de kleur groen na natuurlijk, want die is overal.

Economie

Lelystad ligt middenin Nederland. Lelystad is goed bereikbaar over de weg, over het spoor, over het water en zelfs door de lucht, ook als er nog geen grote vliegtuigen mogen landen. Dat wordt zichtbaar in het grote aantal arbeidsplaatsen in bedrijven die zich richten op distributie, logistiek en transport. Er zijn veel vacatures voor laag- en middelgeschoolde mensen, in sectoren als landbouw en recreatie. Arbeidsplaatsen die nog te vaak niet terecht komen bij de inwoners van Lelystad zelf. Dat moet anders.

De inwoners van Lelystad willen niets liever dan werken. Als hun opleiding niet aansluit bij wat bedrijven vragen, als er misverstanden bestaan over de kwaliteit van mensen, omdat zij oorspronkelijk een andere achtergrond hebben, dan is het een taak van de gemeente om niet alleen die inwoners te helpen, maar ook met de bedrijven te overleggen, hoe zij beter gebruik kunnen maken van de wel beschikbare kwaliteit. Het Werkbedrijf en de scholen hebben daarin een belangrijke taak, die zij graag oppakken, als de gemeente daarbij richting geeft en bemiddelt.

De gemeente kan ook verder gaan en actief samen met het onderwijs en het bedrijfsleven scholing en training aanbieden, bij voorkeur gericht op banen die ook toekomstperspectief hebben. Alleen als de gemeente mensen die het moeilijk hebben, mensen die nu worden uitgesloten van banen bij de hand neemt en zelf bedrijven benadert om deze mensen een betere toekomst te bieden, wordt Lelystad een stad waar iedereen zich thuis voelt en waar iedereen meedoet.

Het beleid van de gemeente blijft gericht op verdere groei van de werkgelegenheid. De Flevokust Haven, de bestaande bedrijventerreinen, ook rond het vliegveld, de aanwezige kennisinstituten ten noorden en oosten van de stad, initiatieven vanuit de zorg en vanuit de landbouw, zoals De Lelystadse Boer, maar ook bedrijven die in Nederland een unieke positie innemen, zoals Marfo en Giant, het zijn allemaal partners, waarmee de gemeente meer dan voorheen moet samenwerken.

Vanzelfsprekend blijft samenwerken ook het motto als het gaat om overleg met andere gemeenten, de provincie en het Rijk, met onderwijsinstellingen en met de partners binnen de Metropoolregio Amsterdam. Behalve werk zal duurzaamheid dan een belangrijk thema zijn.

Stadsontwikkeling, recreatie en toerisme

De gemeenteraad heeft uitgesproken, en dat deels ook in Lelystad Next Level vastgelegd, dat Lelystad de komende jaren verder moet groeien met in elk geval 10.000 woningen, maar met ruimte voor een groei met 40.000 woningen. Daarvoor zullen keuzes worden gemaakt, niet alleen als het gaat om de

voorzieningen in en voor de wijken, maar ook als het gaat over de hele stad. De Partij van de Arbeid maakt daarbij een onderscheid tussen voorzieningen ten behoeve van de eigen inwoners en bedrijven en voorzieningen ten behoeve van de bezoekers, de toeristen.

Er komen nu al veel bezoekers naar de stad: drie miljoen naar Batavia Stad, veel kleinere aantallen naar Batavia Haven vanwege de bruine vloot en de snelle toename van het aantal riviercruise schepen, naar de Oostvaardersplassen, het Natuurpark en de Markerwadden, naar Batavialand en Aviodrome, naar de vijf jachthavens en naar de prehistorische nederzetting Swifterkamp. Behalve de booteigenaren in de jachthavens hebben al deze bezoekers één ding gemeen: het zijn passanten. Zij blijven hier niet.

De Partij van de Arbeid wil dat Lelystad een verblijfslocatie wordt, een plaats waar je voor een paar dagen naar toe gaat en niet voor een bezoek van een paar uur. Er moet daarom veel aandacht zijn voor het snel ontwikkelen van de kust, met name bij het Bataviakwartier. De gemeente moet duidelijke keuzes maken en door vergunningen, bestemmingen en eigen investeringen bevorderen dat langs de kust hotels en andere verblijfsaccommodatie worden gerealiseerd, dat er veel meer ruimte voor horeca komt en dat andere aantrekkelijke voorzieningen worden gerealiseerd, zoals bijvoorbeeld vlooiemarkten, galerieën en snuisterijenwinkels en wellicht ook fietsroutes en rondvaarten.

Lelystad verkeert in de luxe positie dat die miljoenen bezoekers er al zijn. De uitdaging is ervoor te zorgen, dat in elk geval een deel van die bezoekers blijft. Dat vraagt van de gemeente meer dan het passief faciliteren waardoor het beleid de laatste jaren werd gekenmerkt, het vraagt ook om een actieve promotie van de kust, het bevorderen van een aangename sfeer en gastvrijheid en veel aandacht voor de bereikbaarheid en parkeren.

Veel, vooral historische steden worden bezocht vanwege de aantrekkingskracht van de stad zelf. Hoe tevreden onze bewoners ook over de stad zijn, het is een illusie te verwachten dat toeristen vanwege de aantrekkingskracht van het stadscentrum of onze prachtige gebouwen een uitstapje Lelystad zullen plannen. Het wordt de hoogste tijd deze constatering te vertalen in beleid en in onze investeringsplannen. Bezoekers van buiten lokken wij naar de kust, voor onze eigen en ook voor de toekomstige bewoners bieden wij in het Stadshart alle voorzieningen die je graag in je eigen woonplaats wilt hebben. Investeren in het Stadshart gaat dus over het theaterkwartier, over andere culturele voorzieningen zoals de bibliotheek, over voorzieningen voor jeugd en jongeren, zoals het poppodium en de skatebaan, over een bioscoop, over de daarbij passende horeca en over een uitgebreid en gevarieerd winkelaanbod.

In het verleden is vaak vanuit de visie dat alles overal moet kunnen discussie gevoerd over de wenselijkheid van een bepaalde voorziening aan de kust. Zo'n voorziening zou de kwaliteit van het Stadshart kunnen aantasten. Natuurlijk kan dat, maar met de indeling van een oude boerderij in het achterhoofd zal de PvdA zich laten inspireren door de keuze: onze woonkamer is het Stadshart, onze pronkkamer ligt aan de kust. Die verdient veel meer aandacht dan tot nu toe.

Kortom, de PvdA zal erop letten:

- dat bij investeringen in het Stadshart vooral ook rekening gehouden wordt met de wensen en behoeften van de eigen inwoners van Lelystad
- dat investeringen aan de kust er vooral op zijn gericht om van Lelystad een echte trekpleister te maken.

Duurzaamheid

Lelystad Next Level zet in op Lelystad als hoofdstad van de Nieuwe Natuur. De PvdA wil van Lelystad de hoofdstad van Nieuwe Energie maken. In het nu geldende raadsprogramma staat dat Lelystad, exclusief de uitstoot van mobiliteit, in 2025 energieneutraal moet zijn, door energiebesparing en door het opwekken van duurzame energie. Natuurlijk zijn er stappen gezet, maar die zijn niet voldoende en vooral weinig concreet. Als de gemeenteraad eind 2021 een kadernota transitie warmte zal vaststellen, houden veel mensen het gevoel, dat er een fraai, bijna wetenschappelijk rapport ligt, maar dat het niet over hen gaat. Bovendien zal ook de (gemeentelijke) overheid er aan moeten bijdragen, dat duurzaamheid ook voor de kleinere beurs bereikbaar wordt.

Voor veel bewoners zijn werk en inkomen de belangrijkste bron van zorg. Zij willen wel van het gas af, maar weten niet hoe zij dat moeten betalen. Zij willen misschien wel zonnepanelen op hun dak, maar kunnen de investering niet overzien. Dat laatste geldt zelfs voor nieuwbouwwoningen: de hoeveelheid zonnepanelen, zowel op koopwoningen als op sociale huurwoningen, wordt bepaald door de hoeveelheid energie, die in die woning gebruikt gaat worden en niet door de oppervlakte van het dak. Wat een verspilling van potentie, die handvol panelen op de daken van de nieuwe wijk Parkwijk in ons centrum. Waarom wordt de rest van die daken niet gevuld met panelen, die gefinancierd en geëxploiteerd worden door de eigenaar of een energiecoöperatie, een energiemaatschappij, de gemeente, de woningbouwcorporatie of een combinatie van hen? En waarom zou zo iets niet kunnen voor bedrijfsgebouwen? En waarom wordt ook bij bestaande bouw niet of nauwelijks gekeken naar ongebruikte, maar wel geschikte oppervlakken, zelfs niet bij overheidsgebouwen?

Lelystad heeft een paar jaar geleden het Lelystads Energiefonds opgericht (LEF). Iedereen kan een voorstel indienen en bezien of dat voorstel in aanmerking komt voor een tijdelijke bijdrage. De PvdA wil dat omdraaien. In de nieuwe raadsperiode bevat elke nieuwe vergunning en elk contract waarbij de gemeente een rol speelt een passage over duurzaamheid en energiebesparing. De PvdA streeft naar een langlopend contract tussen gemeente, mogelijk ook Rijk en provincie, en energiemaatschappijen/coöperaties dat regelt dat alle nieuwe investeringen maximaal gebruik maken voor de mogelijke opwekking van duurzame energie en energie neutrale projecten opleveren.

Duurzaamheid gaat over meer dan het opwekken van zonne- en windenergie, over meer dan aardwarmte, stadsverwarming en isolatieprogramma's. Duurzaamheid gaat ook over afvalscheiding, over vermindering van uitstoot van stikstof en CO₂, over vervuiling van het oppervlaktewater, over beperking van bestrijdingsmiddelen. Het gaat over gemeentelijke voertuigen en over bussen en taxi's, die op elektriciteit rijden. Maar het gaat ook over de individuele burger met een kleine beurs, die op een kleine woning op vier hoog woont en voor wie het bijna onmogelijk is aan alle gewenste veranderingen mee te doen. Als de gemeente die burger uit het oog verliest, is veel beleid tot mislukken gedoemd.

Met andere woorden, als het aan de PvdA ligt

- is investeren in duurzaamheid voor de inwoners van de stad betaalbaar. Van het gas af moet geen dreigement zijn, maar een keuze waaraan iedereen graag meewerkt
- wordt bij het verlenen van (bouw)vergunningen altijd aandacht besteed aan het milieu
- zal de gemeente de eigen gebouwen en voertuigen gebruiken om de stad verder te verduurzamen

Verkeer en vervoer

Hoe de toekomst er voor Lelystad ook uitziet, er zal de komende jaren sprake zijn van groei. Groei van het aantal inwoners, groei van de werkgelegenheid en groei van het toerisme. Aandacht voor de

kwaliteit van de verbindingen blijft een levensnoodzaak. Lelystad moet dus blijven inzetten op verbetering van de verbindingen over het spoor, bijvoorbeeld door het aftakken van de spoorlijn naar de haven Flevokust, door de aanleg van de Lelylijn en door verbetering van de dienstregeling naar de Randstad, met name Utrecht. Ook de verbindingen over de weg zijn nog niet optimaal: de verbreding van de A6 staat op losse schroeven, de verbinding A23/N23 lijkt van de agenda en het netwerk aan buslijnen vertoont hiaten. Onderzocht moet worden of meer busverbindingen haalbaar zijn tussen Bataviastad en plaatsen buiten Lelystad. De gemeente zal de betrokken overheden en andere partijen moeten overtuigen, dat er nog veel werk te doen is.

Dat geldt echter ook voor de verbindingen binnen de stad, die vaak door het rijk worden meegefinancierd. De kust van Bataviakwartier wordt alleen echt een groeibriljant, als ook de bereikbaarheid wordt verbeterd. De auto zal voor de kust het belangrijkste vervoermiddel blijven, maar daarvoor is een tweede ontsluiting noodzakelijk. Het openbaar vervoer (de stadsbus) zou de economisch belangrijkste knopen, het vliegveld, het station en Bataviakwartier, beter moeten verbinden en zoveel mogelijk over een vrije baan moeten rijden. Het fietsnetwerk is weliswaar indrukwekkend, maar zelfs voor veel inwoners niet erg toegankelijk. Veel fietspaden lopen dood, de aansluiting van fietspaden op elkaar is onduidelijk en de bewegwijzering laat veel te wensen over, vooral aan de westkant van het spoor.

In elk scenario zal de druk op de centrumstrook, de strook langs de spoorlijn van Houtribdreef tot Lelystad Zuid, toenemen: meer fietsers, meer openbaar vervoer en blijvende druk van autoverkeer. Het beleid moet erop zijn gericht deze druk op te vangen. Dat betekent verbreden van fietspaden, bij het station en Porteuem, verbeteren van de veiligheid van kruispunten van fietspaden, geen aantasting van de huidige dreven, maar eerder aan de zuidkant van het centrum uitbreiding van de capaciteit en een snellere doorstroming en meer parkeermogelijkheden rond Bataviakwartier.

De PvdA zal bij alle voorstellen op dit gebied op deze aspecten toetsen: doorstroming, veiligheid voor alle weggebruikers, bereikbaarheid.

Samen Leren

Onderwijs

Nog steeds vinden we het van groot belang om kinderen alle kansen te geven op een goede start. Daarom hebben wij ons altijd ingezet voor goed onderwijs. Onderwijs vormt een vliegwiel voor vorming, voor meedoen en uiteindelijk voor werk - en dus voor zelfstandigheid en onafhankelijkheid.

Daarom is het onderwijs in de stad altijd een van onze grootste aandachtspunten. We zetten ons in voor kwalitatief goed onderwijs met ruimte voor ontwikkeling van leerlingen en hun leerkrachten. Dat geldt vanaf de peuterspeelzaal tot en met het hoger (beroeps)onderwijs. Niet alleen om de jeugd een goede toekomst te kunnen bieden - het helpt Lelystad als stad ook verder. De toekomst van de stad zit nu op school, en een goed opgeleide jeugd betekent op termijn een goed opgeleide en bloeiende stad.

Het schooljaar '21/'22 is op de nieuwe campus 'Porteuem' van start gegaan. De scholen voor voortgezet onderwijs van Lelystad zullen hier hun leerlingen opleiden in vijf uitdagende gebouwen waar ruimte is voor ieders eigenheid.

Lang heeft de PvdA op het spoor gezeten, dat er behalve voortgezet onderwijs ook vervolgonderwijs op hbo of universitair niveau in Lelystad zou moeten komen. Een samenwerking op dat onderwijsniveau met Windesheim ging echter aan de neus van Lelystad voorbij. Men koos voor een (neven)vestiging in Almere. We vinden het belangrijk de ontwikkelingen en mogelijkheden actief te

blijven volgen. Tegelijkertijd is het een feit dat de schaalgrootte van Lelystad nog wat zal moeten groeien, voordat onderwijs op dat hbo-niveau of hoger voor Lelystad binnen de gemeentegrenzen bereikbaar zou kunnen worden. De PvdA zal blijven ijveren voor de komst van HB of universitair onderwijs, niet omdat de stad daar recht op heeft, maar omdat de vraag naar goedgeschoolde inwoners als vanzelf onderwijsinstellingen zal kunnen verleiden naar de stad toe te komen. De al bestaande samenwerking met de huidige onderwijsinstellingen en de werkgevers biedt daartoe alle kansen.

Een leven lang leren

Er zijn nog tal van andere zaken op het gebied van scholing en ontwikkeling die onze aandacht vragen. Daarbij moeten we oog hebben, dat leren niet uitsluitend op school gebeurt. De jeugd leert thuis, op straat, bij de sportclub, in de buurt. Bovendien is er meer bewustzijn dat het leren een leven lang duurt.

De kwaliteit van het onderwijs staat of valt met de kwaliteit van het onderwijspersoneel. Daarom pleiten we voor investeringen in het opleiden van nieuwe leraren. We kunnen ook als gemeente een faciliterende en aanvullende bijdrage verlenen aan het creëren van een aantrekkelijke arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld door van Lelystad een aantrekkelijke woonstad te maken. In gezamenlijkheid zouden we door een woon- en werkgarantie aan te bieden het verschil kunnen maken.

Via het Integraal Huisvestingsplan onderwijs draagt de Gemeente zorg voor vervangende nieuwbouw voor een aantal basisscholen en duurzaamheidsmaatregelen voor bestaande scholen. Daarvoor zijn gezamenlijke afspraken gemaakt in het IHP. De uitvoering van het IHP heeft behoorlijke vertraging opgelopen en dient zo spoedig mogelijk vlot getrokken te worden.

Ook de ventilatie in veel scholen uit de jaren zeventig en tachtig kan aanmerkelijk verbeterd worden.

Alle kinderen van 0-13 jaar verdienen maximale ontwikkelkansen. Inclusieve voorzieningen, waarin kinderen samen leren, spelen en zich ontwikkelen, leveren een bijdrage aan het vergroten van gelijke kansen en gaan segregatie tegen.

De Gemeente ontvangt middelen voor Onderwijsachterstandenbeleid en Voor- en Vroegschoolse Educatie, waarmee op de scholen met relatief veel doelgroep leerlingen een meerjarig ondersteunend aanbod geboden kan worden. Dit succesvolle beleid dient gecontinueerd te worden.

Wie niet investeert in onderwijs als vliegwiel voor maatschappelijke ontwikkeling en economische groei, laat kansen liggen. Dit maakt dat onderwijs onlosmakelijk verbonden moet zijn en blijven met het Uitvoeringsprogramma Lelystad Next Level, waarin investeren in groei centraal staat.

Het MBO-onderwijs is erbij gebaat dat er goede samenwerking kan zijn met de ondernemingen die in Lelystad gevestigd zijn. De ondernemingen hebben er belang bij dat zij voldoende en goed geschoolde mensen kunnen vinden voor het werk – in techniek of zorg bijvoorbeeld – dat er is of nog gaat komen (luchthaven, Flevokust etc.)

Lelystad kent veel organisaties die ieder binnen hun eigen expertise zaken organiseren ter bevordering van de ontwikkeling van de jeugd en de volwassenen. We zien dat er mooie manieren van samenwerking zijn ontstaan. In de subsidiestromen die hiervoor bestaan, wordt onvoldoende rekening gehouden met de meerwaarde van samenwerkingsvormen. Wanneer iedere organisatie op zich periodiek verantwoording moet afleggen over de voor de eigen organisatie ontvangen gelden en het zelfstandig behaalde resultaat, blijft het nut en de meerwaarde van samenwerking onder de oppervlakte.

We vinden het van belang, dat de gemeente regie neemt om samenwerking juist te bevorderen, het leren te bevorderen en daarmee in de jeugd te investeren. We moeten niet verzanden in allerlei losse projecten die vaak maar een kort bestaan kennen.

Het is bij uitstek de gemeente die – over de grens van politieke voorkeuren heen kijkend – moet borgen dat dergelijke organisaties worden ondersteund in hun samenwerkingsaspiraties als die bijdragen aan het beter vormgeven van de gestelde doelen en er een lange termijn visie komt die ook wordt nageleefd.

De gemeente moet er ook oog voor hebben, dat niet iedere inwoner in staat is het digitaliseren van de gemeentelijke organisatie bij te benen. Uit opeenvolgende onderzoeken blijkt dat er nogal wat laaggeletterdheid is blijven bestaan. Het moeten gebruiken van digitale systemen om met de gemeente te communiceren, maakt het er voor veel inwoners niet gemakkelijker op.

Daarom willen we:

- Zo spoedig mogelijk komen tot een Duurzaam IHP, waarin voor het basisonderwijs zowel vervangende nieuwbouw van een aantal scholen als de verduurzamingsopgave van bestaande schoolgebouwen een plek krijgt
- In samenspraak een lange termijn visie ontwikkelen om een leven lang leren inhoud te geven
- De digitale wereld adequaat bereikbaar maken voor ieder
- Bevorderen dat Urban Village kan blijven bestaan
- De jeugd niet loslaten zodra ze 18 jaar zijn, maar 'vasthouden' en blijven stimuleren en begeleiden bij hun persoonlijke ontwikkeling
- Een jongerenbieb in de MFA's waar de jeugd kan binnenlopen voor een boek maar ook een praatje, waar ze een jongerenwerker kunnen treffen, die hen helpt de weg te vinden als ze op problemen stuiten (scheidende ouders, ruzie met vrienden, drugsproblemen etc.)

Samen Zorgen

In het vorige verkiezingsprogramma beschreven we onze ambities voor een Zorgzaam Lelystad.

De afgelopen collegeperiode is de PvdA vol goede moed en ambities tot het college toegetreden. Gaandeweg hebben we moeten ervaren, dat het organiseren van de vele zorgtaken die de gemeente heeft, niet de aandacht kreeg die nodig was.

De bekostiging van de verschillende zorgtaken zetten de gemeentefinanciën onder druk. De methodes om deze kosten te beperken, maken het er niet beter op. Wij vinden dat dit zoveel mogelijk voorkomen moet worden. De burgers komen meer en meer in de kou staan. Daar wil de PvdA geen verantwoordelijkheid voor nemen.

De PvdA wil dat meer geld beschikbaar komt voor zorgtaken. Het Rijk is daarvoor aan de beurt. Maar als dat niet voldoende gebeurt, vindt de PvdA dat de gemeente zelf ook stappen moet zetten om de grootste knelpunten op te lossen.

Preventie en toegankelijkheid

Zowel preventie als toegang moeten goed geregeld blijven. Het is niet de bedoeling dat de zorg die inwoners van Lelystad nodig hebben steeds verder verschaalt.

De zorg moet laagdrempelig blijven en een goede basis hebben waarin preventie het eerste aandachtspunt moet zijn.

Belangrijke preventie-taken zijn wegbezuinigd. Dit leidt op termijn vaak tot grotere problemen en meer duurdere zorgvraag.

Betere samenwerking op wijkniveau is dan ook belangrijk. Daar vinden we de buurtcentra, de huisarts, het wijkteam. Allemaal spelers in het veld, die dicht bij de mensen staan. Zij hebben goed zicht op wat er voor de buurtbewoners nodig is. Door samenwerking en toegankelijke doorloop is er bijvoorbeeld in de Waterwijk veel resultaat bereikt en narigheid voorkomen. Door bewoners te helpen met andere problemen (schulden, opvoeding, tijdsbesteding, isolement, leefstijl) nam het beroep op medische zorg af en werden mensen meer zelfredzaam. Hierdoor konden zij meer inhoud aan hun leven geven. Ook preventief werken de lessen die op de nabijgelegen basisschool werden gegeven over gezonde voeding, bewegen, gebruik sociale media enz. Hierbij werden ook ouders betrokken.

Het is bij uitstek een taak voor de gemeente om er voor te zorgen, dat deze waardevolle samenwerking wordt ondersteund en bevorderd. Zorgverzekeraars kunnen daarbij betrokken worden. Ook zij hebben belang bij gezonde en tevreden gelukkige bewoners. Dit is – in ieder geval – op termijn kostenbesparend voor overheid en zorgverzekeraars. In andere regio's speelt de zorgverzekeraar een actieve rol in het op tijd voorkomen van latere problemen bij inwoners. Helaas geeft onze regionale zorgverzekeraar vaak niet thuis. Het is tijd om daar meer aandacht aan te geven.

Voor onze ouderen is het – met het verdwijnen van vele verzorgingshuis-locaties – belangrijk om goed in te zetten op preventie. We missen in Lelystad een woonvorm tussen verpleeghuis en geheel zelfstandig wonen, terwijl daar wel veel vraag naar is. De gemeente zou locaties moeten faciliteren in de buurt van voorzieningen. Woningen en wijken moeten "seniorenproof" worden ingericht. (bankje om uit te rusten, rollatorroutes, toegankelijk openbaar vervoer). De bevolking van Lelystad is in rap tempo aan het vergrijzen. Daarom is het van belang dat de gemeente onderzoekt wat er nodig is in welke wijk en op welke termijn. Daarop moet beleid worden ontwikkeld, zodat ook ouderen langer en gezonder thuis kunnen blijven wonen.

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt, dat mensen met een goede opleiding, een hoger inkomen en betere woonomstandigheden langer leven en pas op latere leeftijd met gezondheidsklachten te maken krijgen. De gemeente moet er naar streven om ook voor inwoners die het minder hebben getroffen een gezonde oude dag mogelijk te maken.

Cultuurverandering

Het is niet alleen van belang dat goed wordt gekeken of zorgverlening rechtmatig plaatsvindt. Het moet ook slimmer en beter. De zorgprofessionals kunnen heel goed beoordelen wat er in een bepaalde situatie nodig is. Er moet meer in mogelijkheden worden gedacht dan in problemen. Professionals weten wat er gedaan moet worden en willen doelmatig aan de slag. Dit is niet op te lossen met alleen minder lijstjes. Er is een cultuurverandering nodig, ook bij beleidmakers en wetgevers. De nadruk leggen op rechtmatigheid zorgt voor veel complexiteit en bureaucratie. De PvdA vindt het belangrijk dat de zorg vragende mens centraal staat.

Te vaak komen veel hulpverleners over de vloer in één gezin, die allemaal hun eigen protocol en zorgplan hebben. Hierdoor weten de hulpontvangers niet meer waar ze aan toe zijn en wat ze van wie kunnen verwachten. Eén zorgplan met prioriteiten is genoeg.

In de wereld van de zorg gaat veel geld om. Daar waar veel geld doorstroomt, zijn er – steeds meer – particuliere initiatieven van zorgaanbieders en is het moeilijk de markt goed te blijven overzien. De

gemeente dient te bevorderen, dat daar waar nodig langdurig op dezelfde gekwalificeerde zorgverleners kan worden gebouwd. Dat komt de kwaliteit van de zorg ten goede. De gemeente dient daarin ook zelf het goede voorbeeld te geven door een gedegen jeugdhulp-organisatie te ontwikkelen waar langjarig mee kan worden (samen)gewerkt. Het is de PvdA een doorn in het oog, dat jeugdigen die psychiatrische hulp nodig hebben daar veel te lang op moeten wachten. Ook voor zorgaanbieders is het van belang dat zij binnen hun organisatie over een langere termijn kunnen plannen. De invoering van de Jeugdwet begin 2015 heeft een ware carroussel op gang gebracht. Dit heeft tot gevolg gehad dat zorgaanbieders te maken kregen met noodgedwongen krimp, verlies van goed opgeleid en ervaren personeel en beperking van de beschikbare hulpsoorten.

In de jeugdhulp zijn hooggekwalificeerde zorgverleners (kinderpsychiater) hoognodig voor juiste diagnose in complexe situaties. Te vaak wordt te lang aangemodderd en ondertussen vervliegen de kinderjaren. Te veel gezinnen struikelen van de ene in de andere crisis omdat op 'te laag' niveau maar van alles en nog wat wordt uitgetoet. Niet langer blijven aanmodderen, is onze insteek. Wachtlijsten en toegang tot de juiste zorg zijn te vaak een groot probleem. Hierbij moet ook 'gebruik' worden gemaakt van ouders, die hun kind goed kennen. Zij hebben ervaren wat wel en wat niet werkt. Door af te rekenen op resultaat worden de complexe zaken doorgeschoven van bureau naar bureau en blijft het goed diagnosticeren een zaak van veel te lange adem.

Een praktijkondersteuner in een huisartsenpraktijk verdient zichzelf op termijn terug. Voor laagopgeleiden/kwetsbare gezinnen is de weg naar de hulpverlening zonder hulp regelmatig onbegaanbaar. Het is aan te bevelen, dat de afnemers van zorg een beroep kunnen doen op een ondersteuner, die waar nodig – onafhankelijk van gemeente en hulpverleners – voor de ontvangers van ouderenzorg of jeugdzorg een vraagbaak kan zijn. Ouders moeten ook beter worden voorgelicht over de verschillende niveaus van de jeugdhulp die er nu bestaan. Op wijkniveau heerst te veel onduidelijkheid over wie waarvoor verantwoordelijk is, en ontbreekt regelmatig een aanspreekbare 'dossierverantwoordelijke'.

Vrijwilligers

Veel instellingen werken met vrijwilligers. De gemeente heeft bezuinigd op de coördinatie en scholing daarvan. Hierdoor worden bijv. oudere inwoners alleen nog maar op eigen verzoek bezocht, weer een laagdrempelige ingang naar bewoners weg. Die bezoeken leverden veel op, ook nieuwe vrijwilligers. We vinden het belangrijk dat er weer ondersteuning komt voor deze vrijwilligers en de mogelijkheid zich te scholen. Dan kunnen zij nog zinvoller hun taken verrichten.

De gemeente ontwikkelt preventieprojecten, steunt deze en maakt daarbij gebruik van samenwerkingsmogelijkheden, ook met zorgverzekeraars. Projecten die bewezen effectief zijn moeten in staat worden gesteld voort te gaan, in plaats van te worden wegbezuinigd. Naast de immateriële winst (groter welzijn) ook financieel voordeel op lange termijn.

Multidisciplinair

Mensen hebben bestaanszekerheid nodig. Het begint bij brood op de plank, een dak boven je hoofd, maar zonder inkomen en gezondheid lukt het niet. Een keuze maken kan eigenlijk niet, het één kan niet zonder het ander. Mensen, jong en ouder hebben perspectief nodig.

De PvdA pleit voor wijkteams met zorg voor 0 tot 100. De splitsing tussen meer- en minderjarig is onnatuurlijk. Bij minderjarigen heb je met de ouders te maken en opvoedhulp helpt niet als ouders door schuldenproblematiek het huis dreigen te verliezen. Gezinnen hebben vaak meerdere problemen, die je niet oplost door je – alleen – op het kind te richten (wel goede diagnose, kan ook in het kind gelegen problematiek zijn, maar ook dan zijn ouders nodig voor een goede aanpak).

Er moet meer gericht worden op oplossingen, niet op problemen. Het is spijtig dat het “gewone” kinderwerk in Lelystad is verdwenen. Een aanbod in buurthuizen, waar basisschoolkinderen, die anders buiten rondhangen, na schooltijd welkom zijn. Ook dat hoort ook bij preventie. Er zijn zeker mogelijkheden in een brede school-model.

Ziekenhuis/ herstelzorg

De ervaringen met het St. Jansdal Ziekenhuis zijn niet tegengevallen. Het was een complexe situatie en daarmee is het St. Jansdal goed omgegaan. Ziekenhuiszorg is weliswaar gegarandeerd, maar tegelijkertijd is het gebrek aan een volledig pakket aan ziekenhuiszorg voor een gestaag groeiende provinciehoofdstad onacceptabel. Een groter gemis is dat er geen nacht/weekend apotheek is en dat mensen bij nacht en ontij naar Almere moeten reizen. Dat geldt ook voor Dronten. Het is absurd, dat mensen, die voor acute medische zorgvraag wel bij de huisartspost, maar niet bij een lokale apotheek terecht kunnen. De trein rijdt dan vaak niet (meer) en als je geen auto hebt, is het ondoenlijk om op late en nachtelijke uren aan noodzakelijke medicijnen te komen. De gemeente moet zich er voor inspannen, dat dergelijke zorg weer in Lelystad geleverd gaat worden. Mensen verdienen de zorg die ze nodig hebben.

Samenvattend vindt de PvdA

- Dat we moeten Investeren in sociaal wijkteams
- Dat preventie leidt tot langer thuis en langer gezond thuis blijven wonen, (zorgverzekeraars moeten hier actief bij betrokken worden)
- Dat we als gemeente moeten durven te sturen op een breed palet aan zorgpartijen waarbij ook specialistische klinieken een plekje verdienen
- Dat we goed moeten zorgen voor onze mantelzorgers
- Dat de nacht- en weekendapotheek terug moet komen, dat kinderwerk weer mogelijk moet zijn, dat beschikbaarheid van praktijkondersteuner jeugd-ggz moet worden bevorderd en dat we moeten blijven streven naar een compleet ziekenhuis
- Dat we moeten vertrouwen in de professionals

Samen Besturen

Gemeentelijk bestuur

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor de goede uitvoering van het gemeentelijk bestuur. De raad zet de kaders uit en controleert het college van B&W op de uitvoering. Het College heeft als taak duidelijk aan te geven op welke manier de stad zich moet ontwikkelen. Het moet een visie hebben op de toekomst van de stad en actief partners bij de uitwerking van die visie betrekken. Initiatieven vanuit de samenleving zijn van harte welkom, maar een College dat alleen wacht op ideeën van anderen is niet het bestuur dat de stad verdient of nodig heeft.

De stad heeft behoefte aan bestuurders met lef en voldoende oog voor de belangen van de stad en u als inwoners. En dan niet alleen als het gaat om de inrichting van uw eigen buurt, het oplossen van vervuiling op speelvelden of nabij vuilniscontainers, maar ook op een breder niveau als het totale huishoudboekje van de gemeente. U als inwoner van de gemeente kunt bij uitstek nu invloed uitoefenen op hoe de gemeente voor alle taken zorgt en daarbij u als inwoner niet vergeet.

Niet alleen voor inwoners, ook voor de ondernemers die er in de stad zijn of zich willen vestigen, is een luisterend en daadkrachtig bestuur van groot belang. Een ondernemer moet kunnen plannen, ook die kan zijn/haar geld maar één keer uitgeven. Hij of zij moet kunnen vertrouwen op voortvarendheid en helderheid van het bestuur. We moeten vaststellen, dat het hier de laatste tijd aan ontbreekt. Zo raken we achterop, en dat verdient Lelystad niet.

Ons uitgangspunt is en zal blijven: blijf bij de menselijke maat. Met een luisterend oor valt vaak meer te bereiken dan met starre regels en zal er minder frustratie zijn. De gemeente kan hier onderscheidend in zijn door beter bereikbaar te zijn: niet bellen of mailen, maar 'kom maar langs' dan kijken we naar wat je nodig hebt. De overheid kan niet altijd alles oplossen, maar met luisteren, horen en terugkoppelen kunnen al goede stappen voorwaarts worden gezet.

Lelystad kan alleen overleven als het gemeentebestuur, College en Raad, optimaal gebruik maakt van de subsidiemogelijkheden die er nu al zijn bij Rijk, Europese Unie en andere instanties. De PvdA ziet nog te vaak gebeuren dat Lelystad gelden misloopt om politieke redenen of omdat er te weinig slagvaardig wordt opgetreden. Hier zullen wij de komende vier jaar extra op letten.

Kortom het gemeentelijk bestuur moet niet achteroverleunen, maar actief aan de bak. We mogen verlangen dat er een kritische maar ook creatieve raad aantreedt.

Daarom wil de PvdA:

- Deskundige, actieve, vaardige en creatieve bestuurders, die oog hebben voor mogelijkheden extra geld aan te trekken
- Een besluitvaardig bestuur dat echt luistert naar de inwoners en de bedrijven die hier zijn gevestigd of nog zullen vestigen
- Inhuur van externen beperken tot die taken, waarvoor het gemeentelijk apparaat onvoldoende kennis en ervaring in eigen huis heeft en ernaar streven die specifieke kennis in de eigen organisatie te ontwikkelen

Openbare orde en veiligheid

De kranten staan er dagelijks vol van, aan de vele praattafels op televisie wordt vaak gesproken over thema's als veiligheid en openbare orde. Hier en daar lijkt de regie kwijt. Er ontstaan gaandeweg ongewenste verbindingen tussen de openbare samenleving en het crimineel circuit. Daar moet de gemeente alert op (kunnen) zijn en tijdig ingrijpen omdat het voor de samenleving een ontwrichtende uitwerking heeft.

Behalve 'onzichtbare' criminaliteit, kent onze stad ook zichtbare criminaliteit: vernielingen, inbraken, (huiselijk) geweld. We willen ervoor zorgen dat ieder -ongeacht het moment van de dag- veilig over straat kan, dat winkeliers zich beschermd weten door cameratoezicht op strategische plekken.

Uit landelijke cijfers blijkt, dat (jeugd)criminaliteit in getallen al jarenlang dalende is. Tegelijkertijd stellen we vast dat de aard van de gepleegde strafbare feiten steeds heftiger wordt. Er zijn jongeren die verharder. Wij zien in preventie een belangrijk middel om dat te voorkomen.

Daarom moeten we:

- Zorgen voor voldoende wijkagenten, zodat er zicht is op wat er in de wijken leeft en daar op inspelen
- Zorgen dat er goede plannen komen om radicalisering en ontsporing (van jeugd) te voorkomen, ook hier zijn op rijksniveau verschillende mogelijkheden voor (mede)financiering
- Een project zoals 'buurtvaders' herstellen
- Zorgen voor brede scholen, zodat jeugd zich na schooltijd niet gaat lopen vervelen, mede ter voorkoming van mogelijk ongewenst gedrag
- Zorgen voor een goed werkend systeem om jongeren en volwassenen die uit detentie komen weer goed op de rit te krijgen
- Cameratoezicht durven inzetten op kwetsbare locaties in winkelcentra

Wat hebben we bereikt in de afgelopen raadsperiode

De afgelopen raadsperiode heeft de PvdA er in belangrijke mate aan bijgedragen dat:

- Er met de bouw van Lars en Lily woonruimte is geschapen voor starters en noodzoekers
- De laatste 2 jaar door Centrada meer sociale huurwoningen zijn gebouwd dan het college in eerste instantie van plan was
- Er meer profiel-keuzes in het vmbo beschikbaar kwamen
- Er met het project in de Waterwijk is gestart met het creëren van basisbanen een start is gemaakt
- Dat omwonenden van het vliegveld ruimhartig zijn gecompenseerd
- Er méér woningen worden gerealiseerd in het Theaterkwartier
- Er geld beschikbaar kwam voor het aanleggen van een fietsbrug om de scholieren en andere bezoekers van de Portuum campus deze locatie veilig kunnen bereiken
- Er maximale steun is toegezegd aan de gedupeerden van de toeslagenproblematiek
- Dat de gemeente een minder formalistisch benadering heeft gekozen bij rechtmatigheidsbeoordelingen en daardoor alleen dan sancties worden toegepast als er verwijtbaar en/of opzettelijk frauduleus was gehandeld
- Het Respijthuis kon worden behouden
- Een dreigende sluiting van Corneel kon worden afgewend